

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519202394
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2519202394.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci žalobcu: E. I., narodený XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, O., zastúpený advokátkou: JUDr. Natália Stahovcová, so sídlom Karpatská 6, Bratislava, proti žalovaným: 1. B. L., narodený XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, O., 2. B. L., narodená X.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, O., obaja zastúpení splnomocnencom: RS legal s. r. o., so sídlom M. Waltariho 7, Piešťany, o určenie práva prechodu a iné, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaných 1., 2. proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany č. k. 6C/37/2019-32 zo dňa 30.10.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd výrok II. uznesenia súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o uložení povinnosti zdržať sa vybudovania akýchkoľvek zábran, vrátane brány, ktorá by znemožňovala plynulý prechod cez nehnuteľnosť vedenú na liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. O., Obec O. ako parcela C-KN 5076 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, s výmerou 59 m2 odmieta.

II. Odvolací súd výrok I. uznesenia súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

III. Odvolací súd výrok III. uznesenia súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že žalovaný 1. a žalovaná 2. sú povinní do troch dní od vykonateľnosti tohto uznesenia odstrániť akékoľvek zábrany alebo oplotenie na hranici pozemkov v k. ú. O., vedené ako parcela C-KN 5076 a parcela C-KN 5062/3, ktoré bráni v otvorení brány vo vlastníctve žalobcu umiestnenej na hranici pozemku parcela C-KN 5062/3, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým neodkladným opatrením výrokom I. uložil žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade povinnosť zdržať sa akéhokoľvek konania znemožňujúceho žalobcovi a návštevníkom domových nehnuteľností vedených na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. O., ako rodinný dom č.s. XXXX na parcele C-KN 5062/1 a rodinný dom č.s. XXXX na parcele C-KN 5062/2 plynulý prechod pešo a prejazd motorovým vozidlom cez nehnuteľnosť vedenú na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. O., Obec O. ako parcela C-KN 5076 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, s výmerou 59 m2, a to do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 6C/37/2019, výrokom II. uložil žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade povinnosť zdržať sa vybudovania akýchkoľvek zábran, vrátane brány, ktorá by znemožňovala plynulý prechod cez nehnuteľnosť vedenú na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. O., Obec O. ako parcela C-KN 5076 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, s výmerou 59 m2, a to do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 6C/37/2019 a výrokom III. uložil žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade povinnosť odstrániť akékoľvek zábrany alebo oplotenie na hranici pozemkov v k.ú. O., vedené ako C-KN 5076 a C-KN 5062/3, ktoré bráni v otvorení brány vo vlastníctve žalobcu umiestnenej na hranici pozemku C-KN 5062/3, a to do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 6C/37/2019.

2. Napadnuté uznesenie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Vecne argumentoval tým, že z návrhu žalobcu mal osvedčenú existenciu skutočností, z dôvodu ktorých je potrebné neodkladne upraviť pomery strán. Žalobca dostatočne špecifikoval nárok (osvedčil nielen svoje vlastnícke právo, ale aj vlastnícke právo žalovaných k predmetným nehnuteľnostiam), ktorému sa má poskytnúť ochrana a v súvislosti s tým aj skutočnosti, ktoré hodnoverne osvedčujú jeho dôvodnosť a trvanie. Súd prvej inštancie sa oboznámil aj s priloženou mapou a s fotografiami, pričom z ich obsahu mal za osvedčenú potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán. Z fotografií a mapy je zrejmé, že pokiaľ sa žalobca chce dostať k bráničke, ktorá umožňuje prístup k parcelám C-KN 5062/1 a C-KN 5062/2 v jeho vlastníctve, musí prejsť cez parcelu C-KN 5076, ktorá je vo vlastníctve žalovaných. Z fotografií a mapy je zároveň zrejmé, že na pozemku žalovaných C-KN 5076 bolo vybudované oplotenie, ktoré je postavené priamo pred bráničkou, ktorá umožňuje prístup k parcelám C-KN 5062/1 a C-KN 5062/2 a ktoré tento prístup žalobcu znemožňuje. Preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a v celom rozsahu mu vyhovel.

4. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podali odvolanie žalovaní 1., 2. z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedli, že ich pozemok parc. č. 5076 spolu s pozemkom parc. č. 5079 tvorí prístup k pozemkom, ktoré sa nachádzajú za ich pozemkom parc. č. 5076 a parc. č. 5075 kat. úz. O., ktoré sú zapísané na Liste vlastníctva č. XXXX kat. úz. O., pričom ide o prístup na pozemky parc. č. 5072, 5073, 5074/1, 5074/2, 5071, 5070 kat. úz. O., ktorý prístup bol riešený v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN-IIC/187/2011. Účastníkom tohto konania však nebol žalobca E. I., pretože tento súdny spor sa jeho vôbec netýkal, keďže v čase sporu bol žalobca E. I. vlastníkom všetkých pozemkov, ktoré sú dnes vedené na Liste vlastníctva č. XXXXX kat. úz. O. ako parc. č. 5063/1, parc. č. 5063/2, parc. č. 5063/3, parc. č. 5063/5, z ktorých pozemkov mal priamy prístup z ulice K. na svoje ďalšie pozemky parc. č. 5063/4, parc. č. 5062/1, parc. č. 5062/2, parc. č. 5062/3, parc. č. 5064/2. V roku 2014 však všetky pozemky zapísané v súčasnosti na Liste vlastníctva č. XXXXX kat. úz. O. (parc. č. 5063/1, parc. č. 5063/2, parc. č. 5063/3, parc. č. 5063/5) predal svojej dcére A. K., rod. I. a jej manželovi M. K., avšak pri predaji týchto nehnuteľností si žalobca nedohodol s kupujúcimi žiadne vecné bremeno, ktoré by mu zabezpečovalo právo prechodu peši a motorovým vozidlom na jeho ďalšie pozemky nachádzajúce sa za predanými pozemkami. V minulosti mali dobré susedské vzťahy a súhlasili s tým, že žalobca môže chodiť na svoje pozemky, na ktoré vyššie uvedeným predajom stratil prístup, cez ich pozemok parc. č. 5076, ale za tej podmienky, že žalobca a jeho dcéra so zaťom vybudujú nové oplotenie na hranici pozemkov parc. č. 5079 a 5076 kat. úz. O. a ich pozemkami tak, aby sa prístupová ulička rozšírila a umožnila komfortný prístup do nehnuteľnosti žalobcu nielen peši, ale aj motorovým vozidlom. Táto dohoda bola uzavretá ústne, avšak žalobca so svojou dcérou A. K. a jej manželom sľub nedodržali. Prechod motorovým vozidlom v prospech žalobcu cez pozemok parc. č. 5076 na jeho pozemky par. č. 5062/1 a parc. č. 5062/2 je absolútne neprijateľný a v žiadnom prípade nesúhlasia so zriadením vecného bremena práva prechodu peši a motorovým vozidlom cez tento ich pozemok v prospech žalobcu, resp. každodobého vlastníka jeho pozemkov. Žalobca v žiadnom prípade právo prechodu peši a prejazdu motorovým vozidlom cez ich pozemok parc. č. 5076 nemohol vydržať, pretože priamo z hlavnej cesty K. ulica mal neobmedzený prístup peši, aj motorovým vozidlom na všetky svoje pozemky až do času, kým pozemky, ktoré tvorili vstup z hlavnej cesty, K. ulica, nepredal svojej dcére a zaťovi. Nariadené neodkladné opatrenie je vecne nesprávne, pretože dôvody, pre ktoré bolo vydané, nikdy neexistovali a neexistujú. Výrok II. napadnutého uznesenia považujú za nevykonateľný, pretože z tohto výroku nevyplýva, komu a kam má uložená povinnosť zdržať sa vybudovania zábran, vrátane brány, neznemožniť plynulý prechod cez pozemok parc. č. 5076. Rovnako výrok III. napadnutého uznesenia, ktorý im ukladá povinnosť odstrániť akékoľvek zábrany alebo oplotenie na hranici nášho pozemku parc. č. 5076 a pozemku žalobcu parc. č. 5062/3 do právoplatného skončenia konania vedeného na tamomšom súde pod sp. zn. 6C/37/2019, je nezmyselný, pretože uloženú povinnosť im umožňuje vykonať kedykoľvek až do právoplatného skončenia veci samej.

5. K doručenému odvolaniu žalovaných 1., 2. sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že cez pozemok, ktorý previedol na svoju dcéru, nikdy do domovej nehnuteľnosti nevstupoval, len výnimočne, a to pre vyloženie nadrozmerného nákladu bol pozemok niekoľko krát použitý na zacúvanie vozidla. Samotný vstup do domu bol riešený vždy cez pozemok patriaci žalovaným 1., 2. (t. j. cez tzv. uličku). V súčasnosti iný možný vstup žalobca nemá a vo veci bude zrejme potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie výsluchmi

svedkov. Do toho času je však odôvodnená potreba upraviť pomery strán nariadením neodkladného opatrenia v takom rozsahu, ako bolo vydané. Nariadeným neodkladným opatrením sa neprimerane nezasiahlo do práv žalovaných 1., 2., keďže na predmetnom pozemku je aj bez toho zriadené právo prechodu v prospech vlastníkov iných nehnuteľností. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že vo vzťahu k výroku I. uznesenia súdu prvej inštancie boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a vo vzťahu k výrokom II. a III. uznesenia súdu prvej inštancie boli splnené podmienky pre ich zmenu (§ 388 Civilného sporového poriadku).

7. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty žalovaných 1., 2. predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne a zákonne vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia.

8. Jedným z odvolacích argumentov žalovaných 1., 2., pritom však podstatným, bolo namietanie materiálnej nevykonateľnosti výroku II. napadnutého uznesenia pre neurčitost' formulovania petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti požiadavky na uloženie povinnosti žalovaným 1., 2. zdržať sa vybudovania zábran, vrátane brány, ktorá by znemožňovala plynulý prechod cez nehnuteľnosť vedenú na liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. O., Obec O. ako parcela C-KN 5076 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, s výmerou 59 m².

9. Podľa § 132 Civilného sporového poriadku v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh (ods. 1). Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (ods. 2). Žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť (ods. 3).

10. Podľa § 326 Civilného sporového poriadku v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha (ods. 1). K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva (ods. 2).

11. Podľa § 327 Civilného sporového poriadku, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

12. Základným predpokladom, aby súd vo veci mohol rozhodnúť je, že podanie adresované súdu spĺňa kritériá správnosti, úplnosti a zrozumiteľnosti. Ak podanie nemá predpísané osobitné náležitosti, potom sa jeho správnosť, úplnosť a zrozumiteľnosť posudzuje podľa konkrétnych okolností veci, ktorej sa podanie týka. Návrh na rozhodnutie vo veci je ústredným pojmom a ťažiskom každého návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Jednou z náležitostí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je, že z neho musí byť zrejmé, čoho sa navrhovateľ neodkladného opatrenia domáha, teda musí obsahovať tzv. petit. Predovšetkým v sporovom konaní petit určuje neprekročiteľný rozsah konania a rozhodovania súdu. Neúplnosť, nezrozumiteľnosť alebo nesprávnosť petitu zakladá nemožnosť súdu

pokračovať v konaní, kým sa návrh neopraví alebo nedoplní. Aby súd mohol nariadiť neodkladné opatrenie, musí návrh na jeho nariadenie obsahovať základné náležitosti vyplývajúce zo zákona tak, aby súd prvej inštancie mohol presne a jednoznačne identifikovať strany, vyhodnotiť splnenie existencie skutočnosti odôvodňujúcej nariadenie neodkladného opatrenia a existencie dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Základným zákonným predpokladom je tiež zrozumiteľný a materiálne vykonateľný petit, teda presné a jednoznačné vymedzenie toho, čoho sa strana nariadením neodkladného opatrenia domáha. Petit návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť za každých okolností vymedzený tak, aby v prípade núteného výkonu rozhodnutia nevznikli akékoľvek pochybnosti o charaktere požadovaného nároku a jeho špecifikovateľnosti po kvantitatívnej a kvalitatívnej stránke. Tieto podmienky však návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti požiadavky zdržať sa vybudovania akýchkoľvek zábran, vrátane brány, ktorá by znemožňovala plynulý prechod cez nehnuteľnosť vedenú na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. O., Obec O. ako parcela C-KN 5076 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, s výmerou 59 m² nespĺňa.

13. Žalobca sa (mimo iného) v konaní domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bola žalovaným 1., 2. uložená povinnosť zdržať sa vybudovania akýchkoľvek zábran, vrátane brány, ktorá by znemožňovala plynulý prechod cez nehnuteľnosť vedenú na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. O., Obec O. ako parcela C-KN 5076 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, s výmerou 59 m². Z uvedeného petitu však nevyplýva, v prospech koho má byť uložená uvedená povinnosť, resp. komu nemá byť znemožňovaný plynulý prechod cez parcelu č. 5076, aby bolo možné posúdiť splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, či pre prípad nariadenia neodkladného opatrenia by došlo k neprimeranému zásahu do vlastníckych práv žalovaných 1., 2.. Vzhľadom na spôsob, ako žalobca vymedzil v tejto časti petit navrhovaného neodkladného opatrenia, nemožno zistiť, či sa táto požiadavka žalobcu umožnenia plynulého prechodu týka kohokoľvek alebo len jeho, prípadne iných subjektov. Niet žiadnych pochybností, že žalobca ako navrhovateľ neodkladného opatrenia nešpecifikoval návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k jeho požiadavke zdržať sa vybudovania akýchkoľvek zábran, vrátane brány, ktorá by znemožňovala plynulý prechod cez nehnuteľnosť vedenú na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. O., Obec O. ako parcela C-KN 5076 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, s výmerou 59 m² tak, aby bol jeho petit jasný, zrozumiteľný a v konečnom dôsledku vykonateľný, a preto je potrebné prisvedčiť odvolateľovi, že obsah návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti nad akúkoľvek pochybnosť neidentifikuje spôsob úpravy práv a povinností strán sporu z neodkladného opatrenia, ku ktorému sa navrhované neodkladné opatrenie v tejto časti viaže. Z uvedeného dôvodu tu od počiatku existovala prekážka brániaca súdu prvej inštancie pokračovať v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti, v ktorom by sa mal ďalej zaoberať už dôvodnosťou nariadenia požadovaného neodkladného opatrenia.

14. V prejednávanej veci sa jednalo o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia počas konania vo veci samej. Pri vadách návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia postupuje súd v zmysle ustanovenia § 327 Civilného sporového poriadku, ak ide o návrh, ktorý nie je podaním vo veci samej (čo je aj prejednávaný prípad). Dôsledkom väd takéhoto návrhu podľa ustanovenia § 327 Civilného sporového poriadku je odmietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Podľa § 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

16. Z citovaného ustanovenia procesného predpisu potom vyplýva, že odvolací súd musí z úradnej povinnosti skúmať vady konania pred súdom prvej inštancie, ktoré sa týkajú procesných podmienok. Odvolací súd prihliada na tieto vady, aj keď odvolateľom neboli uplatnené. Takéto vady musia byť vždy v bezprostrednom vzťahu k možnosti nesprávneho výsledku konania. Kedy o takúto procesnú vadu ide, je vecou posúdenia konkrétneho prípadu. Preskúmvacia činnosť odvolacieho súdu tak v sebe zahŕňa nielen skúmanie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ale aj postupu súdu z hľadiska procesnoprávných predpisov. Vadným postupom je bezpochyby aj súdom prvej inštancie vecné prejednanie a rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti požiadavky zdržať sa vybudovania akýchkoľvek zábran, vrátane brány, ktorá by znemožňovala plynulý prechod cez nehnuteľnosť vedenú na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. O., Obec O. ako parcela C-KN 5076 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, s výmerou 59 m², hoci v tejto časti žalobcom navrhované neodkladné opatrenie nezodpovedalo kritériám správnosti, úplnosti a zrozumiteľnosti, teda navrhovaný petit bol nevykonateľný a takéto podanie mal súd prvej inštancie správne odmietnuť.

17. Preto pokiaľ súd prvej inštancie výrokom II. napadnutého uznesenia vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom sa dôsledne neriadil príslušným zákonným ustanovením a zákonným spôsobom nepostupoval podľa ustanovenia § 327 Civilného sporového poriadku, týmto nesprávnym procesným postupom v dôsledku nesplnenia procesných podmienok zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

18. Pri riadení sa už opísanými úvahami tak napadnuté uznesenie vo výroku II., ktorým súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti požiadavky zdržať sa vybudovania akýchkoľvek zábran, vrátane brány, ktorá by znemožňovala plynulý prechod cez nehnuteľnosť vedenú na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. O., Obec O. ako parcela C-KN 5076 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, s výmerou 59 m², už nemohlo obstať, a preto odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. zmenil (§ 388 Civilného sporového poriadku) a návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti odmietol (§ 327 Civilného sporového poriadku), nakoľko pre vecné rozhodovanie o ňom neboli splnené podmienky konania.

19. Po zmene výroku II. napadnutého uznesenia odmietnutím návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti, predmetom prieskumu odvolacieho súdu tak zostali výroky I. a III. napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie. S poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty žalovaných 1., 2. predstreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia i v časti požiadavky žalobcu na uloženie povinnosti žalovaným 1., 2. zdržať sa akéhokoľvek konania znemožňujúceho žalobcovi a návštevníkom domových nehnuteľností vedených na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. O., ako rodinný dom č.s. XXXX na parcele C-KN 5062/1 a rodinný dom č.s. XXXX na parcele C-KN 5062/2 plynulý prechod pešo a prejazd motorovým vozidlom cez nehnuteľnosť vedenú na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. O., Obec O. ako parcela C-KN 5076 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, s výmerou 59 m² a odstrániť akékoľvek zábrany alebo oplotenie na hranici pozemkov v k.ú. O., vedené ako C-KN 5076 a C-KN 5062/3, ktoré bráni v otvorení brány vo vlastníctve žalobcu umiestnenej na hranici pozemku C-KN 5062/3.

20. Predovšetkým sa totiž žiada konštatovať, že odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia vo výrokoch I. a III., čím treba rozumieť nutnosť stotožnenia sa s tými dôvodmi, pre ktoré bolo podľa súdu prvej inštancie potrebné návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v týchto častiach vyhovieť. Odôvodnenie napadnutého uznesenia vo výrokoch I. a III. totiž nevykazovalo žiadne logické, skutkové ani právne medzery, bolo preto i objektívne presvedčivé, ktorou presvedčivosťou tu samozrejme je nutné mať na mysli schopnosť presvedčiť kohokoľvek s výnimkou toho, kto má záujem na celkom inom výsledku konania. Ani v odvolacom konaní neboli žalovanými 1., 2. tvrdené, ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Odvolací súd si osvojil dôvody preskúmaného uznesenia súdu prvej inštancie vo vzťahu k výrokom I. a III., pre ktoré súd prvej inštancie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v týchto častiach vyhovel a na zdôraznenie správnosti uznesenia súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

21. V zmysle § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

22. V zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

23. V zmysle § 325 ods. 2 písm. d) Civilného sporového poriadku neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

24. V zmysle § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

25. V zmysle § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

26. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je upraviť bezodkladne pomery medzi stranami sporu alebo obava, že exekúcia bude ohrozená (pričom ich vzájomná kumulácia nie je vylúčená), a to jednak ešte pred rozhodnutím súdu vo veci samej v štádiu pred začatím konania a počas konania, ako aj po jeho skončení. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

27. Už zo samotného terminologického a jazykového výkladu názvu tohto procesného inštitútu vyplýva jeho charakter a zásada „neodkladnosti“ takéhoto opatrenia. Vzhľadom na závažnosť právnych následkov, ktoré zákon s jeho nariadením spája a skutočnosť, že zasahuje podstatným spôsobom do práv druhého subjektu a obmedzuje ich, a to bez existencie samotného meritórneho rozhodnutia súdu, je nevyhnutné, aby súdy zodpovedne a s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu zvažovali relevantnosť a nevyhnutnosť takéhoto zásahu do subjektívneho práva. Jeho nariadenie bude namieste len v prípadoch, kedy existujú konkrétne okolnosti preukazujúce neodkladnosť takejto úpravy, najmä vzhľadom na preukázanie nebezpečenstva reálnej a bezprostredne hroziacej ujmy.

28. Z obsahu spisu v prejednáwanej veci je zrejmé, že žalobca odvodzuje svoju požiadavku na neodkladnú úpravu jednak z tvrdenej okolnosti existencie jeho práva prechodu cez nehnuteľnosť v katastrálnom území O., zapísanú na Liste vlastníctva č. XXXX ako parcela registra „C“ č. 5076, zastavané plochy a nádvorí, vo výmere 59 m², ako i z okolnosti poškodzovania jeho práva na obydlie bránením mu vstupu do domových nehnuteľností.

29. Pri svojich úvahách, v rámci ktorých odvolací súd hodnotil dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vychádzal zo skutočnosti bez toho, aby prejudikoval rozhodnutie vo veci samej, že predmetom konania vo veci samej je žaloba o určenie práva prechodu, alternatívne žaloba o zriadenie vecného bremena, ktorá skutočnosť vyplynula z obsahu spisu. Aby súd mohol vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, musí žalobca aspoň osvedčiť základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obava z ohrozenia exekúcie.

30. Zatiaľ predbežne v tomto štádiu konania bez vykonania riadneho dokazovania by bolo predčasné tvrdiť, že nárok, ktorý si žalobca uplatňuje vo veci samej, t. j. nárok na určenie práva prechodu, alternatívne nárok na zriadenie vecného bremena, je očividne vylúčený. Žalobca svojou argumentáciou v žalobe spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podoprel svoj právny názor o dôvodnosti takejto žaloby. Na potvrdenie alebo vyvrátenie skutočnosti, že žaloba vo veci samej je dôvodná, bude nevyhnutné vykonať dokazovanie a celú vec skutkovo i právne vyhodnotiť. Úspešnosť takejto žaloby, s poukazom na vyššie uvedené, nie je v tomto štádiu konania dosiaľ očividne vylúčená. Odvolací súd je preto toho názoru, že predpoklad pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to osvedčenie nároku žalobcu uplatňovaného žalobou, je daný.

31. Rozhodujúcim (z hľadiska možnosti nariadenia v prejednáwanej veci požadovaného neodkladného opatrenia vo výrokoch I. a III.) bolo práve to, že uplatnený nárok vo veci samej je požiadavka na určenie práva prechodu, alternatívne na zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu žalobcu cez spornú nehnuteľnosť voči žalovaným 1., 2. ako aktuálnym vlastníkom spornej nehnuteľnosti, s posúdením žalobou nastolených predbežných otázok splnenia podmienok vydržania práva prechodu, resp. splnenia podmienok zriadenia vecného bremena súdom. Požiadavku žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia vo výrokoch I. a III. preskúmaného uznesenia súdu prvej inštancie sa vzťahuje totiž na také úkony, ktoré by žalobcovi (strane domáhajúcej sa súdnej ochrany) mohli v prípade úspechu jeho požiadavky vo veci samej spôsobiť ťažkosti pri reálnom výkone jeho práva prechodu. Nerozhodné pritom je, či sa návrhom na neodkladné opatrenie požaduje ochrana už v rámci bežiacieho konania o veci, alebo ešte pred začatím takéhoto konania. Preto aj odvolacie námietky žalovaných 1., 2., že dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia neexistovali a žalobcovi nenáleží žiadna ochrana

jeho práva prístupu na nehnuteľnosti v jeho vlastníctve cez sporný pozemok vo vlastníctve žalovaných 1., 2., sú nedôvodné.

32. Skutočnosti uvádzané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia boli aj podľa odvolacieho súdu skutočnosťami osvedčujúcimi potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán spôsobom navrhovaným žalobcom, keď ochrana ohrozených práv žalobcu, ktorý sa neodkladným opatrením domáha ochrany svojho obydľia, si nepochybne vyžadovala okamžitý zásah zo strany súdu tak, ako to správne skonštatoval súd prvej inštancie. Žalovaní 1. 2. nepopreli skutočnosti uvádzané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k bráneniu prechodu cez spornú parcelu, podstata ich odvolacích argumentov totiž smerovala k spochybnovaniu opodstatnenosti nároku žalobcu vo veci samej a k nedodržaniu ústnej dohody medzi stranami o vybudovaní oplotenia a rozšírenia prístupovej uličky. Nariadenie neodkladného opatrenia je i podľa názoru odvolacieho súdu jediný možný spôsob, ako sa môže žalobca dožadovať doterajšieho prístupu k jeho obydľiu a zabrániť zmareniu, resp. sťaženiu, či ohrozeniu následného výkonu rozhodnutia, ak by bol žalobca vo veci samej úspešný. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako žiadal žalobca splnené boli a súd prvej inštancie správne návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia napadnutým uznesením vo výrokoch I. a III. vyhovel.

33. Dielčia nesprávnosť preskúmaného uznesenia súdu prvej inštancie vo výroku III. však spočívala v neurčení lehoty na plnenie, keď žalovaní 1., 2. v odvolaní poukazovali na nezmyselnosť tohto výroku III, uznesenia súdu prvej inštancie, pretože podľa ich názoru uloženú povinnosť môžu vykonať kedykoľvek do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

34. V zmysle § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

35. Ustanovením § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku je osobitne upravená vykonateľnosť uznesenia, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené, pričom ustanovenie § 238 ods. 3 Civilného sporového poriadku sa nepoužije. Vzhľadom na účel a právnu povahu neodkladných opatrení platí, že neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, čo platí aj v prípade, ak súd neodkladným opatrením uložil povinnosť na plnenie, vo vzťahu ku ktorej plynie tzv. paričná lehota. Vzhľadom na vyššie uvedené je v každom jednotlivom prípade nevyhnutné, aby súd rozhodujúci o uložení povinnosti niečo vykonať neodkladným opatrením určil lehotu na jej splnenie, ktorá začína plynúť od momentu jeho vykonateľnosti. Pri riadení sa vyššie uvedeným potom odvolací súd mal za to, že je potrebné sčasti zmeniť napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III. a odstrániť dielčie pochybenie súdu prvej inštancie spočívajúce v neurčení lehoty na plnenie uloženej povinnosti niečo vykonať. Z pohľadu odvolacieho súdu sa javí najvhodnejším riešením uloženie paričnej lehoty troch dní od vykonateľnosti uznesenia, ktorú dobu trvania považuje odvolací súd za dostatočnú a primeranú na dosiahnutie cieľa požadovaného neodkladného opatrenia. Nenáležitá je odvolacia námietka žalovaných 1., 2. v tom smere, že povinnosť uloženú im vo výroku III. napadnutého uznesenia môžu vykonať kedykoľvek do právoplatného skončenia konania vo veci samej, keďže predmetná formulácia („do právoplatného skončenia konania vo veci samej“) predstavuje dobu trvania nariadeného neodkladného opatrenia a nie lehotu na splnenie uloženej povinnosti (ktorá po zmene výroku III. uznesenia súdu prvej inštancie predstavuje tri dni). Za tejto situácie preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III. zmenil a určil lehotu troch na splnenie povinnosti uloženej žalovaným 1., 2..

36. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. potvrdil (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a vo výrokoch II. a III. zmenil (§ 388 Civilného sporového poriadku) bez toho, aby sa zaoberal odvolacími argumentmi žalovaných 1., 2., ktoré sa vzťahujú už na posúdenia nároku vo veci samej.

37. O prípadnom nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa bude končiť konanie vo veci samej (§ 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

38. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je dovolanie prípustné (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).